

4 באפריל 2020
י' בניסן תש"פ

לכבוד:
ראש הממשלה, בינימין נתניהו
משה כחלון, שר האוצר
ח"כ אופיר אקוניס, שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים
באמצעות המייל

הנדון: סיוע לכ-33,000 מקבלי קצבאות שפיצוי הממשלה נשלל מהם

בקשה דחופה לביטול איסור כפל הקצבאות למקבלי דמי אבטלה

1. אני פונה אליכם בדחיפות בבקשה לתקן עיוות שנוצר במערך הסיוע לנפגעי משבר הקורונה ופוגע באוכלוסייה הפגיעה ביותר, מקבלי קצבאות קיום מהביטוח הלאומי. זאת, בעקבות ניתוח מדיניות הממשלה שעשינו יחד עם ה"קבינט האזרחי", אשר מצא כי 33,000 ישראלים העובדים בשכר נמוך צפויים לרדת אל מתחת לקו התחתון, ולהפסיד כ-2,000 ש"ח בחודש, ערב הפסח. תיקון בתקנות שעת החירום והתרת כפל קצבאות למקבלי דמי אבטלה, תאפשר להם לקבל פיצוי על הפסקת עבודתם, כמו כולם.
2. ברור לכולנו כי הרבה רצון טוב ומשאבים הושקעו בתוכניות הסיוע השונות של הממשלה בשבועות האחרונים. סעיף קטן שנעלם מתקנות החירום יביא לכך שדווקא העובדים העניים ביותר בחברה הישראלית - לא יחגגו בפסח הזה. **סכום של כ-60 מיליון ש"ח בחודש ישאיר אותם מעל הקו התחתון בו היו בעבר.** במקום לשלוח אותם לבקש כסף שאין, חייבים לאשר עוד תקנה אחת פשוטה, שתאפשר להם לקבל פיצוי על הפסקת העסקתם.
3. הניתוח המפורט מופיע בפרסום באתר "הקבינט האזרחי" בכתובת www.Civic-Cabinet.co.il, ולפיו מדובר בכ-33,000 ישראלים עובדים בשכר נמוך, שמקבלים קצבאות מהביטוח הלאומי. בגלל האיסור על כפל קצבאות הם יצטרכו לבחור בין הקצבה שהם כבר מקבלים לבין דמי האבטלה. לא מדובר באנשים עם חסכוניות, אלא בציבור עני, אשר סופר כל שקל. המשמעות היא פגיעה חמורה מאד בהכנסתם, עד כדי אובדן מחצית ממנה. להלן פירוט מקבלי הקצבאות שנפגעים:
  - א. כ-20,000 נשים עובדות בגילאי 66-62 תפסדנה כ-2,000 ש"ח בחודש (כשליש עד חצי מהכנסתן): כ-40% מתוך כ-200,000 נשים בגילאי 66-62 עובדות כיום (נתוני הלמ"ס בצירוף נתונים מינהליים של בטל"א משנת 2015, הדומים למחקר שעשה [מרכז הידע לחקר הזדקנות האוכלוסייה בישראל](#)). כ-70% מ-80,000 נשים אלו מרוויחות מעל 3,000 ש"ח. ההנחה היא שהעסקתן של רבע מהן, כ-20,000, הופסקה. כעת מי שהעסקתה הופסקה, תצטרך לבחור בין קצבת הזקנה בהיקף של כ-2,300 ש"ח ובין דמי אבטלה, בהיקף של עד 2,300 ש"ח בחודש.
  - ב. כ-5,500 אזרחים המקבלים השלמת הכנסה יפסידו עד 2,000 ש"ח בחודש (רבע עד מחצית מהכנסתם): מנתוני [הביטוח הלאומי](#) עולה ש-21,235 איש, כ-20% ממקבלי הבטחת הכנסה, הם אזרחים עובדים - אך הכנסתם נמוכה במיוחד (כ-6,000 ש"ח בממוצע). אלו מהם אשר פוטרו או הוצאו לחל"ת יצטרכו לבחור בין דמי האבטלה לבין קצבת הבטחת הכנסה שלהם (בגובה של כ-2,100 ש"ח בממוצע לחודש, נכון [לשנת 2017](#)). בהנחה ועבודתם של כרבע ממקבלי הקצבה הופסקה, כ-5,500 מהם יאבדו הכנסה של כ-2,000 ש"ח בחודש.

ג. כ-4,200 בעלי מוגבלויות שלהם בני משפחה יפסידו כ-2,000 ש"ח בחודש (כרבע מהכנסתם): דמי האבטלה מתקזזים עם תוספת התלויים שמקבלים כ-80 אלף בעלי מוגבלויות. מפרסומים של [הכנסת](#) ושל [המוסד לביטוח לאומי](#), עולה שכ-21% מהנכים עובדים כיום בשכר ממוצע של כ-3,500 ש"ח. ניתן להניח שכרבע מהם (4,200 איש) יישלחו לחל"ת או יפוטרו. הם ייאלצו לוותר על קצבת התלויים שלהם, וכך יפסידו כ-2,000 ש"ח בממוצע בחודש, המהווים כרבע מהכנסתם.

ד. כ-3,500 נשים נזקקות לדמי מזונות תפסדנה כ-1,000 ש"ח בחודש (רבע עד מחצית מהכנסתן): מנתוני [הביטוח הלאומי](#) עולה ש-14,000 נשים מקבלות דמי מזונות מהמדינה, [בסכום ממוצע](#) של כ-2,200 ש"ח בחודש. לאור מבנה הקצבה, סביר שחלק גדול מהן מועסקות, אך אינן מרוויחות יותר מ-5,500 ש"ח (הסכום מעליו הקצבה מבוטלת). בהנחה והן מרוויחות בממוצע כמחצית מהסכום, האיסור על כפל קצבאות יגרום לאלו מהן שיצאו לחל"ת או יפוטרו - לוותר על קצבת האבטלה. אם נניח שרבע מהן יגיעו למצב זה, מדובר על כ-3,500 נשים.

4. הפתרון פשוט: בדיוק כפי שעיגנה הממשלה בחוק ובתקנות את תוכניות הסיוע השונות, כך היא יכולה לקבוע בתקנה שבימי הקורונה, יתאפשר כפל הקצבאות, ובלבד שאחת מהקצבאות היא קצבת אבטלה. ההתעלמות מכך תביא לפגיעה קשה דווקא בקבוצות החלשות ביותר בחברה הישראלית.

5. אנו קוראים לכם לבצע תיקון זה כבר מחר ולפעול במהירות הדרושה כדי שתשלומי הקצבאות יגיעו אל הזקוקים לכך בימים הקרובים ממש, עוד לפני חג הפסח.

בתודה מראש,

טלי ניר, עו"ד
מנכ"לית עמותת 121

121 – תנוע לשינוי חברתי היא ארגון לא מפלגתי וללא כוונת רווח המתמחה בעבודת מדיניות בתחום החברתי-כלכלי. העמותה עובדת בשותפות עם ארגוני שטח ואנשי מקצוע מכל קבוצות האוכלוסייה, ומפתחת עמם הצעות ממוקדות לשיפורי מדיניות וחקיקה.

הקבינט האזרחי הוקם על מנת לקדם החלטות שיחלצו את ישראל ממגפת הקורונה. זוהי התארגנות אזרחית המשלבת בין מומחים מובילים, סטודנטים מצטיינים למדיניות ציבורית וידע שמגיע מהציבור הרחב, על מנת להאיר סוגיות מהותיות בשולחן הדיונים הלאומי.

העתקים (באמצעות המייל):

חברי הכנסת ה-23

מאיר שפיגל, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי

שי באב"ד, מנכ"ל משרד האוצר

ד"ר אביגדור קפלן, מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

מר שאול מרידור, ראש אגף התקציבים, משרד האוצר

מר איציק דניאל, רכז תעסוקה באגף התקציבים, משרד האוצר

מר רועי דרור, אגף ממשלה וחברה, משרד ראש הממשלה